

SEKRETY

Wsi...

Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

Egzemplarz
bezpłatny

Numer 5 (73), Maj 2019

www.sulow.pl

W tym numerze

Święto Flagi Państwowej	str. 2
Nasza Mała Ojczyzna - KGW Sądka	str. 3
Katedra	str. 5
Więści gminne	str. 8
Św. Florian w Sułowie	str. 10
Więści szkolne	str. 10
Z życia WTZ w Rozłopach	str. 14
Zaproszenie do Kitowa i Sułowca	str. 14
Kącik kulinarny	str. 15
Humor	str. 16

RYCERZE ŚW. FLORIANA – ŚWIĘTO STRAŻY W GMINIE SUŁÓW

GMINNE UROCZYSTOŚCI MAJOWE—ŚWIĘTO FLAGI

2 maja obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Święto zostało ustanowione w roku 2004, jest to zatem jedno z najmłodszych świąt państwowych i stanowi ono piękne dopełnienie tzw. „majówki” tradycyjnie celebrowanej w naszym kraju w pierwszych dniach miesiąca maja. Jego celem jest propagowanie wiedzy o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych. Data święta ma też swoje historyczne uzasadnienie. I tak, 2 maja 1945 roku polscy żołnierze z 1 Dywizji Kościuszkowskiej zawiesili biało - czerwoną flagę na Kolumnie Zwycięstwa w Berlinie. Był to akt symboliczny, zdobycie stolicy hitlerowskich Niemiec przyczyniło się do zakończenia II wojny światowej.

Tymczasem w okresie PRL właśnie dnia 2 maja, po zwykłe hucznych obchodach Święta Pracy, obywatele mieli nakaz zdejmowania biało - czerwonych flag, tak, by nie były one eksponowane podczas nieuznawanego przez władze komunistyczne Święta Konstytucji 3 Maja.

Flaga jest symbolem suwerenności państwowej i narodowej każdego kraju. Jej wygląd nawiązuje zwykle do tradycji historycznej danego państwa. Biel i czerwień zdobiące naszą flagę już wcześniej zostały uznane za barwy narodowe i jako jedne z nielicznych na świecie mają pochodzenie heraldyczne. Wywodzą się one od barw herbu Królestwa Polskiego i herbu Wielkiego Księ-

Akademia w wykonaniu Szkoły Podstawowej w Sułowie

stwa Litewskiego. Biel pochodzi od bieli orła, będącego godłem Polski, oraz od bieli Pogoni - rycerza galopującego na koniu, będącego godłem Litwy. Godła obu krajów umieszczone zostały na czerwonych tłach tarcz herbowych. Kolejność kolorów również nie jest przypadkowa, bowiem w polskiej heraldyce, kolor godła jest ważniejszy niż barwa tła, stąd na polskiej fladze właśnie biel znalazła się „u góry”.

Wizytówką Dnia Flagi są udekorowane polskimi barwami narodowymi domy mieszkalne i wszelkie budynki użyteczności publicznej. Dumnie eksponowane flagi to praktyczny wymiar majowego świętowania i piękny wyraz „codziennego” patriotyzmu, który oznacza przede wszystkim pielęgnowanie wartościowych obywatelskich postaw, dawanie świadectwa o naszych przekonaniach.

Doskonałą do tego okazją były organizowane w tym roku po raz 1-wszy Gminne Uroczystości Majowe, które w czwartek 2-go maja zgromadziły na wspólnych patrio-

Zespół „Pół na Pół”

tycznych obchodach mieszkańców gminy Sułów. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną im. Feliksa Poździk, Urząd Gminy oraz Szkołę Podstawową w Sułowie.

Na widowni znaleźli się przedstawiciele lokalnych władz, na czele z gospodarzem gminy Panem Wójtem Leonem Bulakiem, Przewodniczącym Rady Gminy - Ryszardem Pietrykowskim, członkami i członkiniami Rady Gminy. Na uroczystości przybyli także przedstawiciele Szkół Podstawowych w Sułowie, Tworczowie i Michałowie. Dyrektorzy - Pani Małgorzata Kuźma, Pani Joanna Pomarańska i Pan Waldemar Pomarański, delegacje nauczycieli oraz uczniów. Wreszcie, licznie dopisali mieszkańcy naszej gminy.

Po krótkim oficjalnym powitaniu, wszyscy zebrani odśpiewali „Mazurek Dąbrowskiego”. Następnie na scenie pojawili się młodzi artyści - dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej w Sułowie, którzy zaprezentowali montaż słowno - muzyczny o charakterze patriotycznym i historycznym. Spektakl opowiadał o genezie i znaczeniu majowych świąt. Widowisko przygotowały Panie nauczycielki ze Szkoły Podstawowej w Sułowie: Pani Małgorzata Szymanek, Pani Beata Mazurek, Pani Teresa Krukowska - Dziewa oraz Pani Maria Bartoszczyk.

Następnie przyszła pora na występy muzyczne. Jako pierwsi pojawili się na scenie członkowie i członkinie Dziecięco - Młodzieżowej Orkiestry Dętej Gminy Sułów, pod batutą instruktora muzycznego Pana Patryka Wójcika. Zaprezentowali oni cztery utwory, m.in. : „Przybyli ułani”, „Płynie Wisła płynie” czy „Rozkwitały pąki białych róż”.

Na zakończenie uroczystości przed zebranymi wystąpił nowopowstały zespół wokalny - muzyczny gminy Sułów o nazwie „Pół na pół”. Młodzi muzycy przygotowali rozrywkowy repertuar, porywający do tańca, wesoty i rytmiczny, a za swój występ zebrali nie tylko rzesiste brawa ale i owację na stojąco. Po bisie, kilka słów podsumowania wygłosił Przewodniczący Rady Gminy Ryszard Pietrykowski, który korzystając z okazji zaprosił wszystkich zebranych na kolejne gminne wydarzenia kulturalne. Dla wykonawców i widzów przygotowano symboliczny słodki poczęstunek.

Marta Radzik

NASZA MAŁA OJCZYZNA - RZECZ O DZIAŁALNOŚCI KGW W SĄSIADCE

Historia powstania Kół Gospodyń Wiejskich sięga drugiej połowy wieku XIX wieku. Pierwsza organizacja kobiet wiejskich przybrała nazwę Towarzystwo Gospodyń i stała się prawozorem KGW, którą to nazwę oficjalnie ustanowiono w 1918r. Jest to jedna z najstarszych polskich organizacji, która można powiedzieć najpiękniej wpisała się w historię wsi polskiej, w historię funkcjonowania organizacji społecznych, w historię naszej ojczyzny. Jego założycielką i pierwszą szefową była działaczka społeczna Filipina Płaskowicka. Koła Gospodyń Wiejskich do dzisiaj pozostają pełne zapału, wciąż są dziarskie, wciąż piękne i wciąż młode. W trudnych dla rodaków czasach działalność KGW szczególnie przybierała na znaczeniu, bo właśnie tam organizowano wzajemną pomoc dla ludności polskiej zamieszkującej tereny wiejskie, kultywowano tradycję, kultywowano polskość. To kobiety wiejskie stawiały sobie do realizacji ambitne zadania, które wynikały z wewnętrznych potrzeb społeczeństwa. Organizowały szkolenia, kursy o różnorodnej tematyce, m. in.: pieczenia i gotowania, przetwórstwa mięsa i owoców, hodowli drobiu, warzywnictwa, higieny i racjonalnego odżywiania, kroju i szycia czy wykłady o roli kobiet w życiu społecznym. Organizowały potańcówki i konkursy, dzięki czemu uzyskiwały pewne dochody i wyposażały swoje świetlice w zastawy stołowe, sztuce i różnego rodzaju urządzenia kuchenne. Z kolei sprzęt ten służył kobietom do organizacji lokalnych imprez, przede wszystkim wesel i jednocześnie był wypożyczany mieszkańcom wsi na obsługę i przygotowanie różnorodnego rodzaju imprez rodzinnych. Ponadto taka działalność wymagała współpracy z innymi organizacjami, m.in. strażą pożarniczą, gminą czy kościołem. Panie brały udział w różnych uroczystościach, takich jak np. dożynki, które uświetniały występami czy zapleczem gospodarczym. Organizowały wyjazdy do miejsc kultu maryjnego, do teatru, a nawet wycieczki do innych miejscowości.

O wymianie tradycji i wartości pomiędzy pokoleniami, o krzewieniu słusznych wartości życiowych i o sukcesach śpiewaczych i kulinarnych rozmawiamy z przewodniczącą p. Stanisławą Grabowską oraz zarządem: p. Anną Surmacz i p. Weroniką Krukowską Koła Gospodyń Wiejskich w Sąsiadce.

*„Gdzie słyszysz śpiew, tam idź,
tam dobre serca mają.
Żli ludzie wierzą mi,
ci nigdy nie śpiewają”*

- motto zespołu Koła Gospodyń Wiejskich
w Sąsiadce,

towarzyszy od początku działalności i jak mówią Panie będzie towarzyszyło zawsze, dopóki istnieje.

S.W.: Początki KGW w Sąsiadce sięgają odległych czasów, pamiętają Panie te chwile?

KGW.: Oj tak, tak. Historia KGW Sąsiadka jest długa i bogata. Koło powstało w latach sześćdziesiątych.

Pierwszą Przewodniczącą była p. Aniela Wybraniec. Było to stowarzyszenie dość nieformalne. Panie organizowały różne spotkania, wzajemnie sobie pomagały. Działalność stanowiły szkolenia, kursy, wycieczki, wycieczki, rozprawianie drobiu itp. Mimo różnych czasów, koło zawsze aktywnie działało. Uważamy, że Koła Gospodyń Wiejskich powinny być w każdej wiosce.

S.W.: Koła Gospodyń Wiejskich skupiają swoje działania przede wszystkim na wzajemnej pomocy. Proszę opowiedzieć szerzej o początkach działania tej organizacji tutaj u Was, w Sąsiadce.

KGW.: W roku 1978 wzmożono działalność Koła. W styczniu, podczas spotkania z prezesem GS w Deszkowicach p. Andrzejem Zychem zapadła decyzja o rozszerzeniu działalności KGW w Sąsiadce. Przewodniczącą koła została wówczas p. Leokadia Maciąg, a zastępcą p. Stanisława Grabowska. Wiosną tegoż roku rozpoczęło się wielkie zaangażowanie wśród kobiet. Dostałyśmy materiał i zostały poszyte stroje ludowe przez członkinie koła. Przygotowano pierwszą część artystyczną na 1 Maja w Sułowie. Bo właśnie wiosną wpadłyśmy na po-

myst utworzenia zespołu śpiewaczego w naszym gronie. Na kierownika zespołu wybrano p. Wandę Łygas. Pamiętamy wielką treść podczas pierwszego występu. Był to chrzest bojowy dla naszego zespołu, ale występ okazał się wielkim sukcesem. Wówczas uczestniczyłyśmy także w pochodzie pierwszomajowym.

S.W.: Skąd pomysł na powstanie właśnie KGW, a nie jakiejś innej organizacji?

KGW.: Uważamy, że taka organizacja powinna być w każdej wiosce. Kobiety czują się wówczas dobrze, czują, że są doceniane. Koła stają się okazją do spotkań. Można wtedy porozmawiać, doradzić się, wspólnie coś zorganizować. Bo kiedy wyjdą za mąż, wychowują dzieci, to koło staje się dla nich okazją do spotkań, wymiany doświadczeń. Mogą miło spędzić czas, wspólnie coś zorganizować, porozmawiać. Na chwilę oderwać się od codziennych obowiązków. Naszym priorytetem było i jest przede wszystkim podtrzymanie tradycji, kultury ludowej, szczególnie regionalnej i organizowanie im-

prez. Nasze KGW wynika z potrzeb kobiet wiejskich i ich rodzin oraz potrzeb wsi. Myślimy, że takie zgromadzenie kobiet na wsi jednoczy nas, jednoczy pokolenia i co najważniejsze promuje naszą wieś oraz gminę.

S.W.: Pełnienie funkcji przewodniczącego KGW, zarządu nie należy do łatwych, bo wynika przede wszystkim z potrzeby serca, operatywności. Co Panie mogą powiedzieć o zadaniach związanych z pełnieniem takiego stanowiska?

KGW.: Organizujemy spotkania co miesiąc, a jak zachodzi potrzeba to i częściej, na których omawiamy co będziemy robiły w nadchodzącym czasie, przygotowujemy pieśni i piosenki przydatne do występów na różnych spotkaniach, robiłyśmy wieńce dożynkowe i wiele innych rzeczy potrzebnych na różne okazje. Ja, jako przewodnicząca często reprezentuję nasze koło poza obrębem wsi, uczestnicząc w różnego rodzaju spotkaniach. Prowadzimy także kronikę, w której zapisujemy co ciekawsze wydarzenia związane z naszą działalnością, umieszczamy w niej zdjęcia, mamy wpisy osób nas odwiedzających lub z nami współpracujących.

S.W.: Najczęściej KGW kojarzone jest z gotowaniem, z przygotowywaniem przysmaków regionalnych, które Panie własnoręcznie przygotowują, ale jak wiemy oprócz tego zajmują się Panie śpiewem.

KGW.: Tak, jak wspominałyśmy wcześniej, pomysł powstania zespołu śpiewaczego pojawił niemalże wraz z powstaniem koła. Pierwszy sukces zmobilizował nas do jeszcze większego wysiłku. Poświęcałyśmy nieraz całe niedzielne popołudnia, całe wieczory, żeby się spotykać i śpiewać. Pamiętamy, jak otrzymałyśmy zaproszenie na występy do Goraja w lipcu 1978r. Był to taki „dalszy” wyjazd. Nasz występ bardzo przypadł do gustu obserwującym. Otrzymałyśmy wówczas nagrodę pieniężną i to jeszcze bardziej nas zmobilizowało. Następnym naszym sukcesem był występ podczas Święta Plonów w naszej miejscowości. Od tego momentu zawsze lub prawie zawsze uczestniczyłyśmy we wszystkich uroczystościach naszej gminy. Pierwszy Maja, Święto Ludowe, Dożynki, Walne Zebranie od tej chwili były stałymi imprezami, w których brałyśmy udział.

S.W.: Proszę podzielić się z czytelnikami osiągnięciami, największymi sukcesami, jakie osiągnęły Panie.

KGW. Wydaje nam się, że największym sukcesem dla naszego zespołu było zdobycie pierwszego miejsca na Przeglądzie Rejonowym Zespołów Śpiewaczych w Zamościu w październiku 1978 roku, a następnie zdobycia także pierwszego miejsca na Przeglądzie Wojewódzkim w Tomaszowie Lubelskim w dniu 19 listopada 1978 roku. Nie sposób zapomnieć uczuć jakich doznałyśmy wlokąc się ciągnikiem ze szkolną przyczepą, takie były wówczas środki transportu, na Przegląd Wojewódzki po pierwsze miejsce aż do Tomaszowa. W roku 1980 zespół nasz wziął udział w Powszechnym Przeglądzie Dorobku Społeczno-Wychowawczego Społeczności Rolniczej w Turobinie. Kilkakrotnie występowałyśmy na imprezach organizowanych przez władze wojewódzkie w Wojewódzkim Domu Kultury, a także w „muszli”. Niezmiernie miło wspominamy wspaniałą atmosferę Walnego

Zebrania Spółdzielni Mleczarskiej w Szczebreszynie, które odbyło się w kawiarni połączone z degustacją wyrobów mleczarskich. W dniu 25 lipca 1993r. odbyło się uroczyste otwarcie wiejskiego wodociągu, gdzie zespół śpiewaczy KGW nie tylko angażował się do spraw artystycznych, ale także kulinarnych i organizacyjnych. 29 sierpnia 1993 roku zespół wspólnie ze szkolnymi dziećmi uświetniał uroczystości poświęcenia Sztandaru Koła Gminnego Batalionów Chłopskich w Sułowie. Oprócz uroczystości świeckich nasz zespół czynnie uczestniczył w uroczystościach kościelnych. Większość świąt kościelnych, dożynki parafialne, gminne, odpusty i inne uroczystości, były organizowane wydatną pomocą kobiet z Kół Gospodyń Wiejskich. Przygotowywałyśmy regionalne potrawy na pokazach świątecznych stołów, a na tradycyjne uroczystości dożynkowe przygotowowałyśmy piękne wieńce dożynkowe i piękne przyśpiewki. A ile przy tym wykazywano pomysłowości i zapału. Staratyśmy się z roku na rok zaprezentować niepowtarzalny, jeszcze piękniejszy wieniec dożynkowy, albo stół kulinarny z jeszcze bardziej wyszukanyymi i smaczniejszymi potrawami. Do naszego repertuaru należą różne pieśni i patriotyczne, i ludowe, i kościelne. Można śmiało stwierdzić, że było dużo wyjazdów, dużo konkursów i że wychodzi nam z powodzeniem, czego dowodem są liczne wyróżnienia, dyplomy i nagrody.

S.W.: Na przestrzeni lat wiele się zmieniało. Jak widzimy, Koło osiągało mnóstwo sukcesów, czy jest coś jeszcze, czym mogą się Panie pochwalić?

KGW.: Wspominałyśmy wcześniej, że śpiewamy także pieśni kościelne. Przez ostatnie piętnaście lat członkinie naszego Koła należą do Chóru Parafialnego działającego przy kościele w Mopkremlipiu. Najpierw śpiewałyśmy oddzielnie, ale z czasem połączyłyśmy nasze siły z zespołem „Zaburzanki”. Od tej pory służymy oprawą liturgiczną podczas Mszy Świętej. Ta współpraca nam odpowiada, jest nam razem wspaniale. W sierpniu 2005 roku, już jako chór wyjeżdżałyśmy do Górecka na Festiwal Pieśni Maryjnej dla ludowych zespołów śpiewaczych. Zajęłyśmy wówczas pierwsze miejsce, otrzymaliśmy statuetkę jako złoty różaniec i nagrodę pieniężną. W tym festiwalu brałyśmy udział dwa razy. Przez kilka lat jeździłyśmy z występem na Zamojskie Dni Folkloru do Zwierzynca. W roku 2003 zespół KGW wziął udział w programie Radia Katolickiego Zamość. Śpiewałyśmy koledy, pamiętamy, jakie to było dla ważne, ale i przyjemne wydarzenie. Oprócz spraw artystycznych członkinie naszego zespołu prowadziły i nadal prowadzą działalność na rzecz wsi. W ramach Towarzystwa Wiedzy Powszechnej prowadzone były prelekcje, jak również kursy pieczenia i gotowania, a także kursy kroju i szycia. Pamiętamy, jak z uwagi na duże trudności lokalowe postanowiono przebudować stary garaż strażacki na Ośrodek Nowoczesnej Gospodyni. Ówczesna prezes Gminnej Spółdzielni w Deszkowicach p. Stanisława Ciurysek dotożyła wszelkich starań, aby ten ośrodek powstał. Finansowała, organizowała materiały oraz wszystkie prace. W pracach na rzecz ośrodka wyróżnili się p. Józef Grabowski i p. Bronisław Popielec. W dniu 12 czerwca 1988 roku Pani prezes dokonała uroczystego otwarcia. Ośrodek wyposażono w magiel i wypożyczalnię sprzętu gospodarstwa domowego. Kierowniczką ośrodka została Przewodnicząca KGW p. Stanisława

Grabowska. Dzięki lokalowi przetrwałyśmy tyle lat. Tam spotykałyśmy się na próby. Organizowałyśmy spotkania nie tylko w swoim gronie, ale także dla mieszkańców wsi. W ostatnich latach nawiązując do tradycji zorganizowałyśmy pokazy obrzędu darcia piór i „przańszki”, ponieważ uważamy, że to do nas starszych należy obowiązek przekazywania zwyczajów młodszemu pokoleniom. Cyklicznie organizujemy Spotkania Oplatkowe, na których gromadzą się mieszkańcy okolicznych wsi, władze gminne i kościelne. Ostatnio wzięłyśmy udział w Ogólnopolskim Konkursie Kulinarnym dla KGW Bitwa Regionów. Za przygotowanie regionalnych przysmaków otrzymałyśmy podziękowanie i dyplom.

S.W.: Zaczynały Panie dość dawno, z wielkim entuzjazmem, werwą. A dzisiaj próbujecie zainteresować nowe osoby, zwerbować młodych w swoje szeregi.

KGW.: No tak, trzeba przyznać, że początki były o wiele łatwiejsze. Wtenczas nasze Koło liczyło 20 członkiń. Wszystkie były młode, pełne zapału, aktywne. Obecnie jest nas 11 Pań, ale musimy przyznać, że chętnych do pomocy jest o wiele więcej. My tu żyjemy jak w rodzinie, szanujemy siebie nawzajem. Mamy wiele

życzliwości dla siebie i innych. Mimo licznych obowiązków znajdujemy czas na działalność społeczną. Wspólnie tworzymy, śpiewamy, zawsze potrafimy się zorganizować, możemy liczyć na siebie. Mimo upływu czasu, biegu historii staramy się podtrzymywać tradycję i nowoczesność. Pragniemy, by młodzi ludzie dostrzegli w tym co robimy to co jest najważniejsze, czyli pielęgnowanie tradycji, która przetrwa pokolenia. Aby za kilka lat również mogli z dumą reprezentować naszą małą ojczyznę i pokazać smaki dzieciństwa ich babć. A my mamy nadzieję, że jeszcze długo będziemy mogły służyć społeczeństwu. Szkoda tylko, że lat przybywa, a zdrowia ubywa - dodaje Przewodnicząca KGW w Sąsiadce p. Stanisława Grabowska.

S.W.: Dziękujemy za rozmowę i życzymy satysfakcji z podejmowanych działań, sukcesów w dalszej pracy, a w życiu osobistym dużo zdrowia i samych radosnych chwil.

Rozmawiała:
Maria Godzisz

KATEDRA NOTRE DAME

„Od dzwonek z wieżyczki na transepcie aż po największy dzwon wszystkie je miłował tkliwie. Środkowa dzwonnica i dwie wieże były dlań jak trzy ogromne klatki, w których ptaki, przez niego wyhodowane, jemu tylko śpiewały. A przecież to te właśnie dzwony odebrały mu słuch; lecz matki często najbardziej kochają to dziecko, przez które wycierpiały najwięcej”. Tak pisał o najszlachetniejszej francuskiej katedrze Viktor Hugo.

„Notre Dame” („Nasza Pani”), to architektoniczna perła gotyku poświęcona Maryi Matce Bożej, budowla monumentalna, duma katolickiej Francji. W poniedziałek 15 kwietnia, w tej przepięknej budowli wybuchł pożar... cały świat zamarł, bo na jego oczach zapłonął symbol.

Wydarzenie to wywołało smutek i przerażenie w całej Europie. Paryska katedra jest bowiem nie tylko symbolem Francji, ale przede wszystkim symbolem historii i kultury całego chrześcijaństwa. Niewiele jest miejsc o tak olbrzymim znaczeniu historycznym, symbolicznym i kulturowym. W czasach Viktora Hugo architekturę gotycką uważano za prymitywną i wulgarną. Pisarz postawił sobie za cel ochronę katedry przed destrukcją. We wstępie do swojej powieści napisał: „Oby udało nam się sprawić, że naród pokocha swą architekturę”. I taki właśnie motyw przyswiecał mu podczas pracy twórczej. Marzenie pisarza udało się zrealizować, a książka osiągnęła swój cel, gdyż w latach 1854-1864 w katedrze przeprowadzono gruntowne prace renowacyjne, zaś samego Viktora Hugo nazwano „inicjatorem i prorokiem ochrony dzieł architektury”.

Budowa katedry „Notre Dame” rozpoczęła się w II połowie XII wieku, a zakończyła w I połowie wieku XIV. Miejsce jej usytuowania nie było przypadkowe i nosiło w sobie pamięć znacznie odleglejszych czasów i kultów.

Powstała ona bowiem na ruinach dwóch wcześniejszych kościołów, które wzniesiono pomiędzy IV a VII wiekiem. Te zaś zbudowano na miejscu rzymskiej świątyni Jowisza.

W jednym z opracowań możemy przeczytać, że według znanej miejscowej legendy na wyspie Cite (na której wzniesiono Notre Dame) znajdowały się niegdyś pogańskie świątynie. Po przyjęciu chrztu przez władcę Franków - Chlodwiga miejsca czci dawnych bogów zamieniano na chrześcijańskie kościoły. Następca władcy - Chilbert na tej samej wyspie wznosił bazylikę, która jednak została spalona podczas najazdu wikingów w 857 roku. Wkrótce zastąpił ją nowy przybytek. Opisany kościół został jednak uznany za niewystarczający przez żyjącego w XII wieku biskupa Paryża - Maurice'a de Sully. Chciał on, aby Paryż - centrum rodzącej się Francji, ekonomicznej i chrześcijańskiej potęgi europejskiej, mógł się poszczycić świątynią wielką i piękną, równą bazylice św. Dionizego w Saint Denise, pierwszej budowli w nowym stylu gotyckim na ziemiach ówczesnej Francji. Rzeczywiście w porównaniu do ciężkiego, przy-

sadzistego stylu romańskiego, gdzie we wnętrzach ze względu na małe okienka panowały ciemności, gotyk fascynował przestrzenią, strzelistością i wszechobecnym światłem. W czasach gdy większość ludzi była bardzo prymitywna można było uzmysłwić im potęgę Boga między innymi poprzez potęgę i piękno jego kościoła. W katedrze gotyckiej człowiek czuł (i czuje) się małeńki i nieważny, a jego dusza ulatuje ku niebu wraz ze smugami różnokolorowego światła przefiltrowanego przez ogromne, witrażowe okna. Biskup Maurice de Sully i ówczesny władca Francji Ludwik VII potrafili docenić znaczenie takiej budowli dla religii chrześcijańskiej w tamtych czasach. Wspierany finansowo przez monarchę biskup zatrudnił architekta (którego tożsamość nie jest nam dzisiaj znana) do zaprojektowania nowej katedry. Budowa wymagała wyburzenia rozmaitych domostw w tłoczonym sąsiedztwie oraz dwóch istniejących kościołów, wybudowanych w miejscu antycznej pogańskiej świątyni. Kamień węgielny został wmurowany podczas wystawnej ceremonii w obecności samego papieża - Aleksandra III - w czerwcu 1163 roku. Jak już wspomniano katedrę budowano przez 182 lata. Umierali kolejni architekci, biskupi i monarchowie, a budowa była cały czas kontynuowana.

Stworzona została imponująca bryła, prosta i harmonijna, emanująca siłą i statecznym dostojeństwem. Cztery masywne przypory pną się na szczyty wież, wznosząc je ku niebu, symbolizując boskość budowli. Kompozycja opiera się na kwadracie i okręgu. Kwadrat - symbol przestrzeni stworzonej i ograniczonej, kontrastuje z okręgiem - nieskończonością, idealną figurą pozbawioną końca oraz początku - obrazem Boga. Katedra ma 130 metrów długości, 48 metrów szerokości, wysokości sklepienia w głównej nawie przekracza 35 metrów. Iglica z drzewa obitego ołowianą blachą ma 40 metrów wysokości. Wymiary fasady wynoszą: 41 metrów szerokości, 43 metry wysokości do podstawy wież i 63 metry do ich szczytów. Fasadę kościoła tworzą dwie wieże, mające 70 metrów wysokości. W północnej wieży znajdują się cztery wytopione z brązu dzwony. Największy z nich waży aż 1915 kg, najmniejszy "tylko" 763 kg. W wieży południowej znajduje się natomiast największy z dzwonów - ważący 13 ton dzwon Bourdon. Dzwony dzwonią trzy razy dziennie poza Bourdon-em, który jest używany tylko podczas wielkich świąt.

Ważnym elementem Notre Dame są witraże i rozety (rozeta - okrągłe okno wypełnione witrażem) zwłaszcza olbrzymia rozeta północna mieniąca się tysiącem barw - ukazująca wewnątrz niezapomnianą grę światła. W budynku znajdują się organy pochodzące z XVIII wieku, zbudowane z ponad 7300 piszczałek i posiadające 5 klawiatur. Na wykonanie sklepienia zużyto 1300 dębów. Najniższą kondygnację fasady stanowią trzy portale zatopione w wysuniętej do przodu ścianie parteru. Środkowy, przedstawiający scenę Sądu Ostatecznego, jest nieco wyższy i szerszy od pozostałych. Po prawej znajduje się portal św. Anny, a po lewej, wpisany w trójkątny szczyt portal maryjny. Ponad nimi znajduje się galeria królewska, element charakterystyczny dla gotyckich katedr francuskich. Przedstawia ona 28 starotestamentowych królów Izraela. Wykonana na początku XIII wieku szybko zapisała się w świadomości Paryżan jako przedstawienie królów francuskich.

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

Rozeta, o średnicy 9,6 metra stanowi aureolę, której centrum pokrywa się z głową sylwetki Maryi z Dzieciątkiem, stojącej w otoczeniu aniołów na galerii królów. Podczas, gdy oś fasady akcentowana jest figurami biblijnych postaci cechujących się cnotą i czystością, na osi zdwojonych okien po lewej i prawej stronie znajdują się posągi Adama i Ewy - pierwszych ludzi skalanych Grzechem Pierworodnym.

Jeszcze nie dokończono budowy katedry, a już stała się ona centrum najważniejszych wydarzeń w historii Francji. W średniowieczu spod Katedry Notre Dame wyruszały wyprawy krzyżowe, na czele których stali królowie Francji.

W czasie rewolucji francuskiej (1789-1799) katedra Notre Dame została przemianowana na Świątynię Rozumu. Związane to było z szeroko rozpowszechnioną akcją przeciwko wpływom Kościoła katolickiego, w czasie której zwalczano też wszystkie religijne aspekty życia społecznego. Zmieniono wtedy kalendarz, wprowadzono świeckie śluby i pogrzeby, usuwając z ceremoniału symbolikę chrześcijańską. Wiele paryskich kościołów zamieniono na warsztaty rzemieślnicze, hale targowe i magazyny. Zastanawiano się również nad zniszczeniem katedry Notre Dame jako symbolu starej chrześcijańskiej Francji. Ostatecznie z tego pomysłu zrezygnowano z uwagi na trudności techniczne związane z rozbiórką tak dużego obiektu. I dobrze bo gdzie wówczas koronowałby się Napoleon Bonaparte symbol Rewolucji Francuskiej? Niemniej zniszczono wiele cennych rzeźb i postaci świętych oraz obrazów. Przywróceniem dawnej świetności katedry zajął się Eugène Viollet-le-Duc -

francuski architekt i konserwator zabytków znany z zamiłowania do średniowiecznych obiektów sakralnych. Jego wizja odbudowy katedry nie polegała jednak na stuprocentowo wiernym odtworzeniu budowli sprzed rewolucji francuskiej. Uważał, że można upiększyć świątynię, dodając nowe elementy. I tak na przykład słynne chimery, gargulce i maskarony, czyli rzeźby przedstawiające mityczne potwory, półzwierzęce postacie i stwory, w większości zostały dodane dopiero w XIX wieku. Nie oznacza to jednak, że na średniowiecznych katedrach, również tej w Paryżu, takich straszdeł nie umieszczano. Potwory umieszczane na zewnątrz świątyni miały pokazać rozdźwięk między sferą sakralną a sferą świecką. Do wnętrza świątyni mityczne potwory nie miały wstępu, gdyż było to miejsce zarezerwowane tylko na to, co święte. Po drugie, chimery i maskarony

przypominały ludziom udającym się do katedry, że narażeni są na ataki złych duchów, które chcą ich odciągnąć od Boga. Jeśli chodzi natomiast o gargulce (rzygacze), to pełniły one również funkcję praktyczną odprowadzając wodę spływającą z dachów katedry poza obręb kościoła.

W Notre Dame znajduje się wiele cennych relikwii m.in. korona cierniowa oraz część krzyża, na którym ukrzyżowano Jezusa i jeden z gwoździ, które wykorzystano do jego ukrzyżowania. Korona cierniowa trafiła do Francji w 1238 roku. Cesarz Baldwin II, chcąc uzyskać poparcie dla swojego imperium, przekazał ją francuskiemu królowi Ludwikowi IX Świętemu. Korona wystawiana jest w katedrze Notre Dame na widok publiczny w każdy pierwszy piątek miesiąca oraz we wszystkie piątki Wielkiego Postu. Jej szczególna adoracja przypada jednak w Wielki Piątek. W asyście Rycerzy Świętego Grobu Bożego niesiona jest w uroczystej procesji do ołtarza głównego katedry, gdzie później wierni oddają jej cześć. Według naukowców korona cierniowa, którą żołnierze oplekli głowę Jezusa, miała pierwotnie 50-60 kolców. Jednak dzisiejsza korona cierniowa nie ma już ani jednego kolca i jest to w zasadzie sama spleciona gałązka o średnicy 21 cm. Stało się tak dlatego, że przez wieki istniała tradycja rozdawania kolców krajom chrześcijańskim. Kilka z nich ma się także znajdować w Polsce. W skarbcu katedralnym znajduje się relikwiarz drzewa Krzyża Świętego, który był obecny przy koronacji królów Polski od czasów Władysława Jagiełły poczynając. Stanowił on część skarbcza koronnego, który w 1669 roku wywiózł bezprawnie po abdykacji król Jan II Kazimierz.

1 grudnia 2018 r. zainaugurowano w katedrze Kaplicę Polską z wizerunkiem Matki Bożej Częstochowskiej. Do kaplicy wprowadzono relikwie św. Jana Pawła II. Uroczystości przewodniczył przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, metropolita poznański arcybiskup Stanisław Gądecki. Inauguracja kaplicy była uroczystością związaną z obchodami 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Z Notre Dame związana jest pewna legenda o diable. Aby zakończyć pracę nad głównymi drzwiami wejściowymi, zaproszono do współpracy kowala Biskorne, który tak zręcznie wykonywał swoje działanie, że świadkowie zaczęli uważać, że współpracuje on z diabłem. Jeden ciekawski mężczyzna odważył się zajrzeć do kuźni Biskorne. Zobaczył nieprzytomnego kowala, leżącego na podłodze z gorączką, podczas gdy prace nad wykończeniem katedry wciąż trwały w najlepsze. Kapłani z Notre Dame uwierzyli, że zamki wstawione przez Biskorne nie otwierały się aż do momentu, gdy zostały skropione wodą święconą. Jakby tego było mało, Biskorne zmarł zaraz po zakończeniu prac nad katedrą Notre Dame, a ludzie zaczęli szeptać, że to Lucyfer natychmiast zabrał jego duszę w zamian za pomoc. Nawet dzisiaj eksperci wciąż nie potrafią wyjaśnić, w jaki sposób Biskorne był w stanie osiągnąć tak znakomite efekty swojej pracy przy wykorzystaniu ograniczonego zestawu narzędzi, jakie były dostępne w jego czasach.

Oprócz gargulców i chimer, w Notre Dame można jeszcze spotkać innych ciekawych mieszkańców. Wiosną

2013 roku na dachu katedry zaczęto hodować pszczoły. Wszystko za sprawą nieustannie wzrastającego trendu miejskiego pszczelarstwa, które na przestrzeni ostatnich paru lat stało się w Paryżu tak bardzo popularne. Niektórzy mogą pomyśleć, że miód miejski nie jest tak dobry, jak ten ze wsi, jednak tak nie jest. Chodzi o to, że miejskie pszczoły zbierają nektar przede wszystkim z roślin domowych, które zdobią paryskie balkony i ogrody miejskie, w których stosuje się mniej pestycydów niż w rolnictwie. Katedra aktywnie wspiera tę inicjatywę, aby po raz kolejny przypomnieć ludziom o różnorodności i pięknie świata stworzonego przez Boga, a także ludzkiej odpowiedzialności za jego ochronę.

Każdego roku przez wnętrza katedry Notre Dame prze-wijają się ponad 13 milionów turystów (około 30000 osób dziennie), co czyni z niej jeden z najczęściej zwiedzanych kościołów na świecie. W relacjach osób, które miały szczęście odwiedzić katedrę powtarzają się słowa: „niewiarygodna”, „niesamowita”, „wywierająca ogromne wrażenie” równie często czytamy w nich „po wejściu do wnętrza katedry, poczuliśmy jak przekraczamy wrota czasu”, „otoczyły nas półmrok, cisza i duch średniowiecza”. Jeśli ktoś ma tyle siły, aby pokonać 387 schodów, które układają się w wąską spiralę, możesz wspiąć się na wieżę katedry Notre Dame, aby z bliska obaczyć słynne gargulce z dzwonnicy, o których mowa w powieści Victora Hugo. Z góry wieży Notre Dame można podziwiać wspaniały widok na Paryż. Można też odwiedzić sklep z pamiątkami, który znajduje się w środku i zobaczyć celę, w której według legend mieszkał Quasimodo. Przyjęło się myśleć, że ten mały garbus, z którego katedra Notre Dame zastynęła, jest jedynie wymysłem wielkiego pisarza, ale możliwe, że istniał naprawdę. Ostatnio londyński naukowiec, który zajmuje się badaniem prac rzeźbiarza Henryka Sibsona pracującego nad renowacją katedry w XIX wieku znalazł w jego pamiętniku opisanie pewnego ciekawego spotkania. Sibson pisał, że podczas wizyty w katedrze widział garbusa, który unikał kontaktu z innymi ludźmi. Co ciekawe, miało to miejsce w tym samym czasie, gdy w katedrze bywał też Victor Hugo, aby zebrać informacje do swojej powieści.

Pożar nie zniszczył katedry Notre Dame całkowicie. Choć uszkodzenia są ogromne wiele osób i krajów zadeklarowało pomoc finansową przy jej odbudowie. Mamy nadzieję, że będziemy mogli jeszcze ją zobaczyć w pełnej okazałości i na własnej skórze odczuć jej wspaniałość. W końcu nie po raz pierwszy odnowi się z ruin, a naprawdę trudno jest zniszczyć ikonę religii chrześcijańskiej.

Opracowała: Hanna Mrówczyńska

Źródła:

1. <https://paris10.pl/notre-dame-w-paryzu-interesujace-fakty-ktore-warto-poznac-przed-zwiedzaniem-katedry>
2. <https://zwiedzamyparyz.pl/zabytki-paryza/katedra-notre-dame>
3. https://pl.wikipedia.org/wiki/Katedra_Notre-Dame_w_Pary%C5%BCu
4. <https://podroze.onet.pl/ciekawe/katedra-notre-dame-w-paryzu-historia-ciekawostki-zwiedzanie>

Więści gminne

Z OKAZJI ŚWIĘTA BIBLIOTEKARZY I BIBLIOTEK

8 maja każdego roku tradycyjnie obchodzony jest Dzień Bibliotek i Bibliotekarzy. Święto ustanowione zostało w roku 1985, zaś jego celem jest podsumowanie pracy i osiągnięć zawodowych bibliotekarzy, a także ukazywanie ciekawych sposobów na budowanie wizerunku biblioteki jako instytucji. To radosne wydarzenie rozpoczyna także obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, celebrowanego w bardzo różnorodny sposób w całym naszym kraju. Biblioteki jako instytucje krzewiące kulturę i pielęgnujące wartości, czuwają nad bardzo trudnym zadaniem podtrzymywania czytelniczego zapachu naszego społeczeństwa, który niestety z każdym kolejnym rokiem słabnie, mając za konkurencję nowoczesne multimedia. Mimo wszystko nie brakuje pomysłów na promowanie czytelnictwa i niepowtarzalnych wartości, które kryją w sobie książki.

Przykładem takich działań są niezliczone imprezy i wydarzenia organizowane podczas obchodów Tygodnia Bibliotek.

Gminna Biblioteka Publiczna im. Feliksy Poździk w Sułowie, każdego roku włącza się w celebrowanie Dnia Bibliotekarzy, zapraszając do wspólnego świętowania dzieci i młodzież szkolną.

mi kartkami. Towarzyszyła im Pani Dyrektor Małgorzata Kuźma oraz panie nauczycielki: Monika Niewiadomska - Wróblewska, Henryka Józwiak, Ewa Latawiec, Maria Żur, oraz Marta Socha.

Dla najmłodszych przygotowano mnóstwo atrakcji, w tym - słodki poczęstunek i dyskotekę. W programie imprezy nie zabrakło oczywiście konkursów, literackich zagadek, ciekawych prezentacji. Dzieci tańczyły z balonikami, z zapamiętanymi rywalizowały w różnorodnych konkursach, zdobywały nagrody. Na zakończenie wszyscy uczestnicy imprezy otrzymali pamiątkowe dyplomy dedykowane „Przyjaciółom Książek”.

Jak napisał kiedyś Kornel Makuszyński: „Książka, to mędrzec łagodny i pełen słodyczy, który puste życie napętnia światłem, a puste serca wzruszeniem”. Praca bibliotekarza jest przecież swego rodzaju misją, a kiedy uda nam się choć odrobinę tego „światła” przelać w serca czytelników, jest to najlepsza nagroda za każdy wysiłek. Takiego właśnie nigdy niegasnącego zapachu i satysfakcji z pracy życzymy w dniu Święta Bibliotekarzy wszystkim koleżankom i kolegom „po fachu”, a także sobie nawzajem.

Za przygotowanie tegorocznego „Dnia Bibliotekarza” pragnę pięknie podziękować Paniom pracującym w Gminnej Bibliotece Publicznej im. Feliksy Poździk: Jaddwidze Koziej, Marii Godzisz oraz Michalinie Kobylarz. Nad techniczną stroną wydarzenia czuwał Pan Arkadiusz Socha, któremu także dziękujemy za pomoc.

Marta Radzik

Tegoroczny Dzień Bibliotekarza odbywał się w równie radosnej atmosferze. Do udziału w uroczystości zorganizowanej z tej okazji zaprosiliśmy uczniów ze Szkoły Podstawowej w Sułowie, w tym: dzieci z oddziału przedszkolnego, oraz uczniów klas od I-III szkoły podstawowej. Przybyli licznie, z pięknymi życzeniami, kwiatami wykonanymi techniką origami oraz okolicznościowy-

PUCHAR WÓJTA DLA SUŁOWA

W czwartek 25.04.2019r. odbył się Międzyszkolny Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Sułów Pana Leona Bulaka.

W turnieju wzięły udział drużyny z Michalowa, Tworcowa i Sułowa.

Po emocjonujących meczach zwycięską drużyną okazała się Szkoła Podstawowa w Sułowie, która wygrała

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

wszystkie swoje mecze. Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa w Tworcowie, natomiast na trzecim Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Michalowie.

Najlepszą zawodniczką była Jagoda Mączka z Michalowa, najlepszym strzelcem był Michał Magdziarz z Sułowa natomiast najlepszym bramkarzem okazał się Wojciech Jezierski z Sułowa.

Opiekunami uczniów byli: Anna Godzisz z Tworyczowa, oraz Mariusz Łoś (Michalów, Sułów).

Wszystkie mecze były zacięte i emocjonujące ale najważniejsze, że młodzież mogła rozegrać trzy mecze na dużym pełnowymiarowym boisku na stadionie „Perły” Deszkowice (dziękujemy Prezesowi za udostępnienie płyty boiska). Komisja dziękuje również Karolowi Misiarzowi (Trenerowi Roztocza) za pomoc w sędziowaniu meczów.

Pomysł i organizacja zawodów to zasługa Gminnej Komisji Społeczno - Oświatowej w składzie:

Przewodniczący- Mariusz Łoś

Członek- Mariusz Bubitek

Członek- Piotr Dumala

Dekoracji i zamknięcia zawodów dokonał Sekretarz Gminy Sułów Pan Janusz Stańczyk, natomiast pomoc

finansową komisja otrzymała dzięki przychylności Pani Inspektor Lidii Bartoszczyk.

Mariusz Łoś

WRESTLER Z MEDALAMI

Pracowity weekend w wykonaniu zawodników i zawodniczek z Uczniowskiego Klubu Sportowego WRESTLER Sułów. Zapaśnicy walczyli na Mistrzostwach Polski Kadetów i Juniorów zrzeszenia LZS w Janowie Lubelskim, natomiast Młodzicy i Młodziczki zaliczyli start w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Sumo odbywających się w Ropczycach. Z obu imprez reprezentanci UKS przywieźli medale.

W swoim debiucie na matach sumo Wiktoria Jarmuł po znakomitej postawie i wielu emocjonujących walkach, wywalczyła brązowy medal w swojej kategorii wagowej natomiast z zapaśników najwyższe miejsce wywalczył Szymon Karolak, który zanotował swoją jedyną przegraną dopiero w walce finałowej i zajął drugie miejsce.

Wiktoria Jarmuł

Należy pochwalić wszystkich startujących w zawodach ponieważ dopiero one weryfikują faktyczną formę zawodników. Szczególnie pochwalić wyczyn Wiktorii Jarmuł, która trenuje zaledwie kilka tygodni. Przed nami, za dwa tygodnie start w Mistrzostwach Polski Młodzików. Mam nadzieję, że wrócimy z medalami.

Mariusz Łoś

POWITANIE WIOSNY Z PTTK W SĄSIADCE

W sobotę 27.04.2019 r. powitaliśmy ponad 100 osobową grupę uczestników rajdu pieszego, który nosił nazwę, "Spotkanie z Wiosną" Metą rajdu było grodzisko "Sutiejisk" w Sąsiadce. Organizator PTTK w Zamościu. Nasze Stowarzyszenie jako współorganizator, na tą okoliczność przygotowało ognisko i poczęstunek, w postaci ciast, kanapek, napojów i innych specjałów. Było też pieczenie kiełbasek na ognisku w altance. Uczestnicy to dzieci z Zamojskich szkół podstawowych.

U stóp grodu rozłożyła swój namiot, drużyna wojów grodu "Sutiejisk" Wojowie prezentowali ubiory, wyposażenie oraz opowiadali o dawnych zwyczajach. Był też pokaz walki na miecze w ich wykonaniu. Dzieci i dorośli próbowali swoich sił w strzelaniu z łuku do celu, a nagrodą za trafienie był lizak. Uczestników rajdu powitał Wójt Gminy Sułów, pan Leon Bulak. Pani Marta Radzik opowiadała o historii grodu. Pogoda dopisała. Wszyscy się wspaniale bawili. Na ręce pań z Rady Soteckiej i

koleżanek ze stowarzyszenia oraz osobom nie wymienionym. Składam serdeczne podziękowania za pomoc.

Andrzej Popielec

ŚWIĘTO STRAŻAKÓW W GMINIE SUŁÓW

Kult świętego Floriana jest w naszym kraju bardzo rozpowszechniony, a patron strażaków cieszy się wielkim szacunkiem. Nic więc dziwnego, że 4 maja każdego roku obchodzony jest bardzo uroczysto - jako patronalne święto i dzień poświęcony druhom strażakom. Tegoroczne obchody dnia św. Floriana odbywały się w Sułowie i rozpoczęły się jak zawsze uroczystym przemarszem strażaków spod budynku Remizy OSP do kaplicy pod wezwaniem bł. Czesława w Sułowie. Maszerujących prowadziła orkiestra dęta pod batutą Józefa Magryty. Następnie uroczystą mszę św. w intencji strażaków i ich rodzin odprawił ks. proboszcz Marek Gudź.

Po zakończeniu uroczystości w kościele druhowie strażacy udali się ponownie na plac przed remizą OSP, gdzie odbyła się tradycyjna zbiórka. Wciągnięto flagę na maszt i odśpiewano hymn narodowy, zaś kolejnym punktem uroczystości było poświęcenie samochodu ratowniczo - gaśniczego marki STAR, który w tym roku otrzymali w bezpłatne użyczenie druhowie strażacy z lokalnej jednostki OSP. Użyczającym była Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu. Uroczystość nie obyła się bez okolicznościowych przemówień, jako pierwszy głos zabrali Poseł na Sejm

RP Pan Sławomir Zawiślak, następnie list od Starosty Zamojskiego przeczytał Sekretarz Starostwa Pan Mariusz Zajac. Kilka słów do zgromadzonych skierował także Komendant Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu Pan Jacek Sobczyński, zaś w imieniu władz gminnych głos zabrali Pan Wójt Leon Bulak.

Po zakończeniu części oficjalnej, gospodarze tegorocznego strażackiego święta zaprosili wszystkich uczestników na poczęstunek.

Redakcja

ZAWODY STRAŻACKIE

GMIN SUŁÓW I NIELISZ

02 CZERWCA 2019

DESZKOWICE PIERWSZE

Więści szkolne

ELIMINACJE GMINNE OGÓLNOPOLSKIEGO TURNIEJU BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM 2019

Eliminacje gminne Turnieju BRD odbyły się w dniu 7 maja 2019 r. w SP w Sułowie.

Głównym celem Turnieju są działania na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego dzieci i młodzieży szkolnej.

Turniej oficjalnie rozpoczęli Małgorzata Kuźma - Dyrektor SP w Sułowie oraz Leon Bulak - Wójt Gminy Sułów. Nad prawidłowym i bezpiecznym przebiegiem rywalizacji czuwał dzielnicowy mł. asp. Konrad Gontarz.

W Turnieju uczestniczyło 6 drużyn:

Grupa I uczniowie w wieku 10-12 lat rocznik 2007, 2008 i 2009

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

- Szkoła Podstawowa w Sułowie w składzie: Jakub Brodaczewski, Marta Kuźma, Julia Krukowska, Nikodem Żuk, opiekun drużyny - Anna Godzisz
- Szkoła Podstawowa w Tworczowie w składzie: Patrycja Walas, Zuzanna Głąb, Krzysztof Kaszak, Marcin Niegoda, opiekun drużyny - Teresa Nawrocka
- Szkoła Podstawowa w Michalowie w składzie: Jakub Kilarski, Łukasz Kukułowicz, Jagoda Mączka, Julia Kukiętka, opiekun drużyny - Anna Jaworska

Grupa II pozostali uczniowie podstawówki lub/i ostatni rocznik gimnazjum

- Szkoła Podstawowa w Sułowie w składzie: Weronika Sak, Michał Magdziarz, Dawid Kijek, opiekun drużyny - Anna Godzisz

- Szkoła Podstawowa w Tworyczowie w składzie: Mateusz Makaj, Natalia Walas, Adrian Wytupek, opiekun drużyny - Teresa Nawrocka
- Szkoła Podstawowa w Michalowie w składzie: Michał Suszek, Michał Sagan, Julia Kiecana, opiekun drużyny - Anna Jaworska

Uczniowie rozwiązywali test wiedzy z przepisów ruchu drogowego oraz test - skrzyżowania, a następnie pokonywali tor składający się z 6 przeszkód, tj. przedmiot do przewożenia, tarka, żmijka, rynna, pochylnia, korytarz z desek.

WYNIKI ETAPU GMINNEGO:

Grupa I:

- I miejsce - Szkoła Podstawowa w **Sułowie**
 II miejsce - Szkoła Podstawowa w **Tworyczowie**
 III miejsce - Szkoła Podstawowa w **Michalowie**

I miejsce indywidualnie zajął **Jakub Brodaczewski** z kl. V.

Grupa II:

- I miejsce - Szkoła Podstawowa w **Sułowie**
 II miejsce - Szkoła Podstawowa w **Michalowie**
 III miejsce - Szkoła Podstawowa w **Tworyczowie**
 I miejsce indywidualnie zajął **Michał Magdziarz** z kl. VIII.

Do etapu powiatowego zakwalifikowały się drużyny, które zajęły I miejsca.

Serdecznie dziękujemy Wójtowi Gminy Sułów Panu Leonowi Bulakowi za ufundowanie atrakcyjnych nagród rzeczowych dla uczestników Turnieju w postaci przydatnych akcesoriów rowerowych.

Anna Godzisz, SP w Sułowie

PODWÓJNE PODIUM W POWIECIE

Eliminacje powiatowe XXXXII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym odbyły się 9 maja 2019 r. w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Zamościu. W Turnieju startowało osiemnaście drużyn z powiatu zamojskiego. Gminę Sułów reprezentowały dwie drużyny - zwycięzcy eliminacji gminnych, tj. uczniowie Szkoły Podstawowej w Sułowie przygotowani pod kierunkiem pani Anny Godzisz.

Turniej składał się z pięciu konkurencji: testu z przepisów ruchu drogowego dla rowerzystów i motorowerzystów, testu polegającego na rozstrzygnięciu kolejności przejazdu na skrzyżowaniach, jazdy po miasteczku ruchu drogowego oraz torze przeszkód i pierwszej pomocy przedmedycznej.

Nasi uczniowie startowali w dwóch grupach wiekowych. Mimo, że konkurencja była bardzo wyrównana obydwie drużyny stanęły na drugim stopniu podium. Jest to podwójny sukces, szczególnie dla młodszej grupy, której od kilku lat nie udawało się wskoczyć do najlepszej trójki Turnieju. Niewątpliwie tak wysoki wynik był możliwy dzięki rowerowi, który nasza szkoła otrzymała w poprzednim roku szkolnym od wójta naszej gminy Pana Leona Bulaka.

Grupa I w składzie: Jakub Brodaczewski, Marta Kuźma, Julia Krukowska, Nikodem Żuk - II miejsce. Nikodem Żuk był najlepszy w swojej grupie wiekowej na torze przeszkód.

Grupa II w składzie: Weronika Sak, Michał Magdziarz, Dawid Kijek - II miejsce. Dawid Kijek zajął II miejsce indywidualnie.

Obydwe drużyny zaprezentowały się bezbłędnie na miasteczku ruchu drogowego oraz w konkurencji pierwszej pomocy, tzn. że bardzo dobrze znają przepisy ruchu drogowego oraz wiedzą jak pomóc osobie potrzebującej pomocy przedmedycznej.

Uczniowie obydwu drużyn otrzymali puchary, podziękowania za udział w Turnieju oraz nagrody rzeczowe.

Gratulujemy uczniom sukcesów indywidualnych i zespołowych oraz udziału w etapie powiatowym Turnieju.

*Anna Godzisz
SP w Sułowie*

DZIEŃ ZIEMI

W dniu 8 kwietnia 2019 roku w naszej szkole odbyły się uroczystości związane z obchodami Dnia Ziemi (nieco wcześniej, ale związane to było z kalendarzem szkolnym). Swoją obecnością zaszczycił nas p. Leon Bulak wójt gminy Sułów, oraz rodzice naszych uczniów. Tegoroczny Dzień Ziemi obchodzony jest pod hasłem "Chrońmy zagrożone gatunki".

Uczniowie klasy VI i VII uświadomili nam stan zagrożenia dzisiejszego świata oraz ilość ginących gatunków.

Oglądaliśmy też krótki skecz o „Naturze”, który uświadomił nam że nie warto gonić za modnymi trendami tylko pozostać naturalnym. Uczennice klasy VI wystąpiły z tanecznym show a dziewczynki z klasy V zaprezentowały nam swoje umiejętności akrobatyczne.

Jak co roku wszyscy czekali na pokaz mody ekologicznej. Jury złożone ze sławnych projektantów mody pod przewodnictwem p. dyrektor jednoznacznie uznało za

„SEKRETY WSI” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

zwycięzcę klasę III gimnazjum. Na koniec wystąpił Gabriel Jakubczak z klasy III SP jako gwiazda piosenki. Wykonał utwór „Moja wina”. Owacjom nie było końca.

Uroczystość wraz z uczniami przygotowały p. I. Wyrostkiewicz i p. M. Bartoszczyk.

Szczególnie chcielibyśmy podziękować p. M. Łysy za pomoc w wykonaniu dekoracji.

Było poważnie i wesoło. Wszyscy powinniśmy dbać o nasze środowisko, żeby jak najdłużej było nam przyjazne. Ziemia woła do nas wszystkich: „Ludzie zmieńcie się! Ja wam daję życie, a wy mnie zniszczenie i śmierć. Dźwigam umarte drzewa, rzeki, które nie chcą płynąć, kwiaty, które straciły sens życia, wyschłe trawy, mar-

two zwierzęta. Dźwigam całą chorą przyrodę. Ludzie pomóżcie mi, pomóżcie sobie!”

Izabela Wyrostkiewicz
SP w Sułowie

KONKURS MATEMATYCZNY „MIMAK”

W dniu 28.03.2019 r. w Szkole Podstawowej w Tworyczowie odbył się konkurs matematyczny- MiMaK. W konkursie wzięli udział uczniowie klas II i III ze szkół podstawowych w Tworyczowie, Sułowie i Michalowie wraz ze swoimi opiekunami.

Wśród uczniów klas II najwyższą ilość punktów osiągnęli:

I miejsce - Klaudia Wytupek- SP Tworyczów

II miejsce - Piotr Misiarz - SP Sułów

III miejsce - Mikołaj Jarmuś - SP Tworyczów

Wśród uczniów klas III najwyższą ilość punktów osiągnęli:

I miejsce - Nikola Nawrocka - SP Sułów

II miejsce - Szymon Kawucha- SP Sułów

III miejsce - Krystian Łapa - SP Tworyczów

Do III etapu konkursu dla uczniów klas III, zakwalifikowała się Nikola Nawrocka, która zdobyła wymagającą ilość punktów. Konkurs odbędzie się w Zamościu.

Wszystkim uczniom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Teresa Nawrocka
SP w Tworyczowie

228. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

W dniu 30 IV 2019r. w auli Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Michalowie odbyła się uroczysta akademia poświęcona 228. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja”, w której uczestniczyli p. Joanna Pomarańska - dyrektor szkoły, nauczyciele, przybyli rodzice i społeczność uczniowska.

Uczniowie kl. IV, VII, VIII i III gimnazjum wzięli udział w montażu słowno-muzycznym, a pieśni patriotyczne wykonane zostały przez chór szkolny „Ars Musica”. Chłopcy z klasy VII przenieśli nas na chwilę w XVIII wiek, prezentując mini scenkę o tematyce przysięgi Stanisława Augusta Poniatowskiego w dniu uchwalenia Konstytucji. Uczniowie zaprezentowali się w strojach szlacheckich, co było dużą atrakcją dla zebranych. Pieczę nad przygotowaniem młodzieży oraz dekoracji auli sprawowały p. Anna Jaworska i p. Elżbieta Matysiak.

Na zakończenie akademii zabrała głos pani dyrektor, dziękując wszystkim za udział w uroczystości, równocześnie podkreślając znaczenia tego święta.

SP w Michalowie

„WOLNOŚĆ, OJCZYZNA, NARÓD”

Maj jest szczególnym okresem w historii Polski. W pierwszych trzech dniach tego miesiąca obchodzone są w Polsce trzy ważne święta: Święto Pracy (1 maja), Święto Flagi (2 maja) oraz Narodowe Święto Konstytucji 3 Maja.

29.04.2019r. w Szkole Podstawowej w Sułowie odbył się apel upamiętniający święta majowe. Tegorocznemu przedsięwzięciu towarzyszyło hasło: „Wolność, Ojczyzna, Naród”. Nauczyciele i uczniowie połączyli wiadomości związane ze wszystkimi świętami majowymi tworząc program słowno -muzyczny.

Podczas uroczystości widzowie zostali zapoznani z krótką historią Święta Pracy, Święta Flagi, pojawiły się informacje związane z 15. Rocznicą Wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Uczniowie klasy VII przybliżyli zebranym fragment historii Polski mówiący o obradach Sejmu Czteroletniego i uchwaleniu Konstytucji 3 Maja. Przedstawili sylwetkę marszałka RP Stanisława Małachowskiego (Mateusz Czerw), Stanisława Staszica, Ignacego Potockiego, króla Stanisława Augusta Poniatowskiego (Jakub Kuźma) i innych patriotów rozumiejących potrzebę reform. Podczas uroczystości wybrzmiały także słowa podkreślające znaczenie Konstytucji dla nadania praw chłopom, rozszerzenia uprawnień mieszczan, zwiększeniem liczebności wojska itp. O oprawę muzyczną zadbały uczennice z chóru szkolnego z kl. VI i III gimnazjum.

Stroje szlachty z XVIII wieku, dekoracje w barwach narodowych, strój galowy uczestników i uczniów całej szkoły podkreślały podniosły charakter uroczystości.

2 maja 2019r. nasi uczniowie wystąpili także podczas Gminnych Obchodów Święta Flagi, przypominając mieszkańcom Gminy Sułów ważne wydarzenia z historii Polski.

Dziękujemy Rodzicom za pomoc w przygotowaniu strojów a wykonawcom za poświęcony czas.

Nad przygotowaniem przedsięwzięcia czuwały: Beata Mazurek, Małgorzata Szymanek, Maria Bartoszczyk, Teresa Krukowska - Dziewa.

*Małgorzata Szymanek
SP w Sułowie*

GMINNY KONKURS „JESTEM BEZPIECZNY”

Dnia 17 maja 2019r. odbył się gminny konkurs „Jestem bezpieczny 2019”. Do udziału w konkursie przystąpiły 6 osobowe drużyny z klas IV, V i VI ze szkół podstawowych w Tworyczowie, Sułowie i Michałowie. Wcześniej, uczniowie uczestniczyli w prelekcji, przygotowanej przez dzielnicowego sier. szt. Konrada Gontarza, pod hasłem „Jestem bezpieczny”. Tematem spotkania było przede wszystkim bezpieczeństwo. Odbyła się pogadanka nt. agresji oraz o ostrożnym zachowaniu na wsi podczas pomocy w gospodarstwie rolnym. Uczniowie chętnie uczestniczyli w spotkaniu i wykazali się ogromną wiedzą i zadawali dużo pytań. Rozmowa zakończyła się testem pt. „Jestem bezpieczny”.

Celem konkursowych zmagania było podkreślenie znaczenia bezpieczeństwa dla każdego człowieka i wskazanie jak wiele czynników składa się na bezpieczeństwo każdego z nas. Komisja pod przewodnictwem policjanta Konrada Gontarza podliczyła punkty i przyznała następujące miejsca:

I miejsce - Drużyna z Tworyczowa—Julia Dumata, Zuzanna Głąb, Kamil Szat, Patrycja Walas, Kamil Wyłupek, Weronika Złomańczuk, opiekun - Teresa Nawrocka

II miejsce - Drużyna z Sułowa—Maksymilian Bartnik, Jakub Brodaczewski, Anna Szczerba, Kaja Żemta, Izabela Kozioł, Zuzanna Tyszko, opiekun - Izabela Wyrostkiewicz

III miejsce - Drużyna z Michałowa—Mikołaj Łoś, Szymon Studziński, Natalia Smyl, Jakub Kilarski, Łukasz Kukułowicz, Maria Domina, opiekun - Anna Jaworska

Etap powiatowy dla zwycięskiej drużyny z Tworyczowa odbędzie się 06.06 2019r. w Zamościu.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali cenne nagrody ufundowane przez Wójta Gminy Sułów, Pana Leona Bulaka. Podziękowania składamy również Pani Lidii Bartoszczyk za pomoc w zakupie nagród.

Wszystkim uczestnikom gratulujemy!

SP w Tworyczowie

Z ŻYCIA WTZ W ROZŁOPACH

09 maja 2019 r. odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu literacko - plastycznego pt. "Cztery pory roku" w Książnicy Zamojskiej. Brali w nim udział również uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach. Spośród tych osób, które brały udział w konkursie większość zdobyła czołowe miejsca lub wyróżnienia. I tak laureatami I miejsca zostali ex aequo Anna Wojtaszek oraz Mirosław Bartoszczyk, II miejsce zajęła Sylwia Krawiec, a III miejsce Dariusz Płocharz i Piotr Maciąg, natomiast wyróżnienia otrzymali: Dominika Kołodziejczyk, Łukasz Marzec, Ewa Kuranc i Adam Nawrocki.

10 maja 2019 r. odbył się XVIII Integracyjny Turniej Piłki Nożnej „Drużyn pięcioosobowych” Warsztatów Terapii Zajęciowej, ŚDS i Szkół Podstawowych w Majdanie Nepryskim. Drużyna Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rozłopach w składzie: Mirosław Bartoszczyk, Mariusz Kopciewski, Dariusz Samulak, Zdzisław Sobczyk, Łukasz Marzec oraz Arkadiusz Marzec zajęła III miejsce i zdobyła puchar.

WTZ w Rozłopach

Gminne uroczystości upamiętniające pacyfikację Kitowa

10 czerwca 2019

10.00 „Bieg pamięci” ofiar Pacyfikacji, Kitów 1942 r., uczestnikami biegu będą uczniowie Szkół Podstawowych z terenu gminy Sułów

11.30 Część artystyczna

12.00 Uroczysta Msza św.

DZIEŃ DZIECKA

w SUŁOWCU

2 czerwca 2019

NIEDZIELA ROZPOCZĘCIE O GODZ. 13.00

Zapraszamy wszystkie dzieci z rodzicami

Bilet wstępu –
garść słodczy lub ciasto

Organizatorzy:

NATURALNIE
GMINA SUŁÓW

Moc atrakcji:

SŁODKI POCZĘSTUNEK

GRY I ZABAWY Z MUZYKĄ

WARSZTATY KOMIKSOWE

Prowadzone przez animatora – godz. 14.00

DMUCHANE ZJEŹDZALNIE!!!

**MALOWANIE
TWARZY**

Kącik kulinarny

ZUPA SZCZAWIOWA

200 g szczawiu, 800 ml bulionu warzywnego lub 2 kostki bulionowe i 800 ml wody, 2 łyżki masła, 150 ml kwaśnej śmietany, 1 płaska łyżka mąki, sól, pieprz, cukier.

Przebrany szczaw opłukać, posiekać i dusić na maśle 8 minut. Zalać bulionem i gotować 10 minut. Mąkę dokładnie wymieszać z 4 łyżkami zimnej wody. Kiedy znikną grudki, dodać 4 łyżki zupy, wymieszać i wlać do reszty zupy. Gotować 5 minut i połączyć ze śmietaną, wcześniej rozbitą z paroma łyżkami zupy. Doprawić do smaku solą, pieprzem oraz cukrem, doprowadzić do wrzenia i podawać samą albo z pokrojonymi w ćwiartki jajkami lub ze smażonymi jajkami faszerowanymi.

SŁODKIE SADZONE JAJKA

15 dag twardej czekolady, szczypta soli, 15 dag mąki ziemniaczanej, 15 dag masła, 1 cukier waniliowy, 25 dag moreli lub brzoskwiń w syropie, 8 dag cukru pudru, 1 łyżka soku z cytryny.

Mąkę przesiać na stolnicę, dodać cukier waniliowy, sól, masło. Schłodzone masło pokroić na kawałki i dodać do mąki z cukrem. Zagnieść ciasto i włożyć je do lodówki na godzinę. Następnie rozwałkować je na prostokąt o wymiarach 20 na 40 cm. Pokroić placek wzdłuż na paski szerokości 1 cm. Wziąć 2 paski i skrócić je lekko razem, uformować kółko i środek tak, żeby zmieściła się połowa moreli lub brzoskwiń. Przygotować blaszkę posmarowaną masłem, ułożyć na niej ciasteczka z połówkami owoców w środku. Piekarnik nagrzać do temperatury 200-220° C i piec 20-25 minut, aż ciasto stanie się złociste. Cukier puder wsypać do miski, wlać sok z cytryny i utrzeć gładki lukier. Jeszcze gorące ciasteczka pokryć dookoła owocu dość grubą warstwą lukru.

SMAŻONE JAJKA FASZEROWANE

4 jajka, 1 łyżka miękkiego masła, 2 łyżki słodkiej śmietany, pół pęczka szczypiorku, pół pęczka koperku, pół pęczka natki pietruszki, 2 łyżki bułki tartej, sól, pieprz, 2 łyżki masła do smażenia, 2 łyżki oleju.

Jajka ugotować na twardo. Zalać zimną wodą, a gdy wystygną ostrym nożem przekroić wzdłuż na pół. Ważne jest, by przecinać je jednym zdecydowanym, szybkim ruchem. Łyżeczką ostrożnie wybrać ze skorupki żółtka wraz z białkami i drobno je posiekać. Wymieszać z rozartym masłem, śmietaną, opłukanymi i bardzo drobno posiekаныmi ziołami. Doprawić do smaku solą oraz pieprzem i nałożyć do skorupki. Farsz delikatnie docisnąć i wyrównać, posypać bułką tartą i przycisnąć ją lekko nożem, aby przywarła do nadzienia. Na patelni rozgrzać masło. Kiedy zacznie skwierczeć, położyć na nim jajka farszem w dół. Po 30 sekundach nieco zmniejszyć ogień, żeby panierka się nie przypaliła. Po 2-3 minutach, gdy będzie rumiana, jajka odwrócić, na patelnię wlać olej, zwiększyć ogień i smażyć 3-4 minuty. Jajka, farszem w górę, umieścić na minutę na papierowym ręczniku, żeby odsączyć olej. Przed podaniem ostrożnie przetrzeć papierem skorupki, żeby zetrzeć z nich tłuszcz. Jajka udekorować gałązkami koperku lub natki pietruszki. Podawać jako gorącą przystawkę lub jako dodatek do zupy.

Smacznego!
Przygotowała: Maria Godzisz

26 maja Dzień Matki

"Jest jedna miłość, która nie liczy na wzajemność,
nie szczędzi ofiar, płacze a przebacza,
odepchnięta wraca - to miłość macierzyńska."

- Józef Ignacy Kraszewski

HUMOR

Nowy rabin czyta modlitwę. Połowa synagogi wstaje.
Druga połowa zaczyna sykać: Siadać, siadać!
Na to pierwsze połowa: To wy wstańcie!
Rabin udał się po radę do cadyka:
- Czy Żydzi w czasie modlitwy powinni stać?
- Nie ma takiej tradycji - odparł cadyk.
- To znaczy, że jest tradycja siedzieć?
- Nie, takiej tradycji też nie ma.
- To dlaczego jedna połowa synagogi pokłóciła się z drugą?
- Bo taką mamy tradycję.

• • •

Trzech robotników sowieckich siedzi w celi. Pierwszy mówi:
- Przyszedłem do pracy o pięć minut za wcześniej i oskarżyli mnie o szpiegostwo.
Drugi mówi:
- Przyszedłem do pracy spóźniony o pięć minut i oskarżyli mnie o sabotaż.
Trzeci:
- A ja przyszedłem do pracy na czas i oskarżyli mnie o kupienie zegarka na Zachodzie...

• • •

W tramwaju facet pyta drugiego:
- Ile przystanków jest do Placu Wolności?
- Trzy.
Za dwa przystanki facet upewnia się:
- To teraz jeszcze jeden?
- No teraz to pięć.

Mąż: Zdradziłem cię raz!
Żona: Ja ciebie też!
Mąż: Prima aprilis!
Żona: 18 czerwca...

• • •

Dwaj chłopcy podbiegają do policjanta:
- Panie władzo, szybko, nasz nauczyciel!
- Co się stało? Napadli go?
- Nie, on nieprawidłowo zaparkował...

• • •

Do papieża wchodzi sekretarz i mówi:
- Wasza Świątobliwość! W poczekalni siedzi stary Żyd. Ale taki naprawdę stary. Czeka już dwa tygodnie, nie chce sobie iść, prosi o audiencję.
- Dobrze, niech wchodzi.
Wchodzi taki bardzo, bardzo stary Żyd, taki archetypiczny. Papież pyta:
- Jak mogę wam pomóc?
Żyd wyciąga zza pazuchy złożony kawał papieru. Rozkłada, a tu - reprodukcja "Ostatniej Wieczerzy". Pokazuje papieżowi i pyta:
- To wasi ludzie?
Papież z dumą odpowiada:
- Nasi! A czemu pytacie?
- Rachunku nie zapłacili.

• • •

- Czy muszę iść do psychiatry? - zapytał sam siebie Nikołaj.
Odpowiedzi były podzielone.

„Sekrety Wsi...” - Gazeta Regionalna - Gminy Sułów

Wydawca:

Urząd Gminy Sułów
Sułów 63, 22-448 Sułów

Strona internetowa: <http://www.sulow.pl/>

tel. +48 84 682 62 02

fax: +48 84 682 62 27

Rada programowa:

Aleksandra Martyna
Waldemar Pomarański
Dorota Gnieciak
Anna Godzisz
Renata Duda
Henryka Poździk
Anna Brodaczevska

Redakcja:

Redaktor naczelny:

Ryszard Pietrykowski (Sułów) 605 494 500

Hanna Mrówczyńska (Sułowiec)

Marta Radzik (Sułów)

Piotr Szczurek (Sułowiec)

Maria Godzisz (Kulików)

Skład: Arkadiusz Socha (Tworzców)

Nakład 300 egz.

Materiały i artykuły do następnego numeru prosimy nadsyłać na adres Redakcji „Sekrety Wsi“ do 10 dnia każdego miesiąca ;-).

Adres: Sułów 63, 22-448 Sułów, powiat zamojski

E-mail: sekretywsi@wp.pl,